

Efendimiz'in Tebliği

Aradan üç koca yıl geçmiş, münferit gayretlerle iman halkası ancak bu kadar genişleyebilmişti. Bir yakınının daha İslâm'ı tercih edişine şahit olan, yahut kendi kapısı çalınıp da imana davet edilen veya Kureyş'in nefret dolu tepkisiyle karşılaşan birçok insan, Mekke'deki bu değişimin farkına varmış; artık mesele çoğu insan tarafından konuşulur hâle gelmişti. Muhataplar nezdinde mesajın dikkat çekebilmesi için yeni bir açılıma ihtiyaç vardı ve çok geçmeden yine Cibril-i Emîn gelmiş, Rabb-i Rahîm'den yeni mesajlar getirmişti. Vahyin ağırlığı üzerinden kalkıp da Cibril gidince, kalb-i Resûl'de nakşolunan ayet şunları söylüyordu:

- Önce en yakın akrabalarını uyar! Mü'minlerden sana tabi olanların üzerine şefkat ve merhametle eğil! Ve de ki; sizin için ben, apaçık bir uyarıcıyım.

Belli ki yeni bir durum vardı; artık tebliğ, münferit ve gizliden gizliye değil; bundan sonra aleni ve açıktan, büyük kitleler hedeflenerek, yapılacaktı. İlk olarak Efendiler Efendisi, yanına Hz. Ali'yi çağırđı şöyle dertleşti onunla:

- Ey Ali! Allah (celle celâluhû) bana, en yakın akrabalarımđan başlayarak kendilerini uyardımanı emrediyor. Zaten ben de, demir bukağıların arasında sıkışmışçasına sıkışmış ve onların da bu işe sahip çıkacakları günü suskunlukla bekleyip duruyordum. Nitekim, bu günlerimde Cibril geldi ve bana:

“Ey Muhammed! Sen, sadece Rabbinin Sana emrettiğini yerine getir; çünkü Sen, bunları yerine getirmekle mükellefsin.” diyordu. Ancak şimdi yeni bir durum var. Hemen bir yemek tertip edelim; içinde koyun budu ve süt dolu kâseler de olsun. Sonra da bu yemeğe, Abdulmuttalib ailesini çağır ki onlarla konuşup bana tebliğ olunan hususları onlara aktarayım.

Hz. Ali, denilenleri yapmış ve nihayet, o günün şartlarında mükellef bir sofraya tertip edilmişti. Gelenler arasında, genelde amcaları başta olmak üzere yaklaşık kırk kişilik bir davetli vardı. Efendiler Efendisi, sofraya Hz. Ali'nin koyduğu etleri kendi elleriyle parçalayıp paylaşıyor ve insanlara ikram ediyordu. Yemeğin ardından içecek faslına geçildi ve bu fasıl da, yemekte olduğu gibi hiç görmedikleri şekilde bir izzet ve ikramla tamamlanmıştı. Gelenler, böyle bir yemeğin niçin tertip edildiğini ve sonunda nasıl bir sürprizle karşılaşacaklarını düşünmeye başlamışlardı. İşte tam bu sırada Efendimiz, sözü alıp maksadını ifade edecekti ki, öz amcası Ebû Leheb ileri atılarak:

- Görüyorum da, adamınız sizi iyi büyülemiş, deyiverdi. O kadar kin doluydu ki, söyledikleri bu kadarla da sınırlı kalmayacak, şunları da ilave edecekti:

- İşte bunlar, senin amcaların ve amcalarının çocukları; ne konuşacaksan konuş! Sâbîlięi de bir kenara bırak! Bil ki artık, kavminin sabrı taşmak üzere. Seni durdurmak da bana düşüyor! Sen sadece babanın oğullarıyla yetin! Şayet, üzerinde bulunduğun halde devam etmekte ısrar edersen, bil ki, Kureyş'in gençleri üzerine

üşüşecek; Araplar da onlara destek verecektir. Akrabalarına Senden daha kötü bir bela musallat eden kimse görmedim ben!

Bir anda ortalık buz gibi oluvermişti. Onca gayret boşa gitmiş ve Efendiler Efendisi'ne birkaç kelime konuşma fırsatı bile verilmemişti. Ebû Leheb, üstüne üstelik bir de, hakaret üstüne hakaret etmiş, herkesin içinde Allah'ın en sevgili kulu Son Nebi'ye ağza alınmadık sözler sarfetmişti. Öz amcaydı; ama gayretullaha dokunacak bir çıkıştı bu.

Derken, ortamın gerilen havasından bunalan davetliler birer ikişer dağılmaya başlamış ve evlerinin yolunu tutmuşlardı. Ertesi gün Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), yeniden Hz. Ali'yi karşısına aldı ve:

- Ey Ali! Dün şu adamın dediklerini sen de duydun; daha ben bir şey konuşmadan insanlar dağıldılar. Sen, bugün yeniden bir yemek hazırla da insanları yine bu yemeğe davet et, dedi. Bunun üzerine aynı işlem yeniden başlayıp, daha akşam olmadan yine mükellef bir sofraya kuruldu.

Yemek nihayete erdiğinde, bu sefer Habîb-i Zîşân Hazretleri ayağa kalktı; önce Allah'a hamd ü sena ettikten sonra onlara döndü ve yakın akrabalarına şöyle seslendi:

- Ey Abdulmuttalib oğulları! Allah'a yemin olsun ki ben, Araplar arasında sizin genciniz kadar hayırlı bir davetle gelenini bilmiyorum. Ben size, dünya ve ahiret hayrını birlikte getirdim. Allah (celle celâluhû) bana, sizi kendisine davet etmemi emretti. Böyle önemli bir yolda, şimdi sizden hanginiz bana destek çıkar ve yardımcı olur da, benimle sıcak bir dost ve yakın bir kardeş olur?

Efendimiz'in talebine cemaat içinden hiçbir mukabele yoktu. Huzuru, derin bir sessizlik bürümüştü. Kimseden çıt çıkmıyordu. Bu derin sessizliği, çocuk denebilecek bir şahsın gürlemesi bozdu:

- Ben yâ Resûlallah! Bu konuda Senin en büyük destekçin ben olurum.

Bütün yüzler bir anda sesin geldiği tarafa yönelmişti. Bu sesin sahibi, Ali'den başkası değildi. Halbuki o gün o, yaş itibariyle onların en küçüğüydü. Onun, büyüklerden daha önde ve büyükçe bu tavrı karşısında Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), önce başını okşadı, ardından da:

- İşte bu, benim kardeşim ve en yakın destekçim. Bunu dinleyin ve dediklerine kulak verin, dedi. Kendilerinden kabul beklediği o kalabalık, Resûlullah'ın bu sözleri karşısında aralarında gülüşmeye başladı; Ebû Tâlib'e dönmüş şöyle takılıyorlardı:

- Eh, artık sen de çocuğunu dinler ve ona itaat edersin!

Bir gün daha geçmiş, bu olağanüstü gayretlere rağmen herhangi bir semere vermemiş; yeniden herkes kendi evinin yolunu tutmuştu.

Yalnız bu gün, dünküne göre daha farklıydı; zira artık Kureyş, Efendiler Efendisi ve getirdiklerine açıktan cephe almış; düne kadar münferit çıkışlarla engellemeye çalıştıkları hak davaya mâni olmayı, bundan böyle kurumsal bir vazife olarak görmeye başlamıştı. Neyse ki, Efendiler Efendisi'nin az dahi olsa sahip çıkana, arkasında saf bağlamasa da destek olanı vardı. O gün de amcası Ebû Tâlib devreye girecek, şefkat ve merhamet yüklü bir ses tonuyla yeğenini teselli ederek:

- İşte, Senin amcalarının hâli! Ben de onlardan biriyim; ancak ben, Senin hoşuna gideni yapmakta onlardan daha ileriyim. Emrolunduğun şekilde yoluna devam et! Vallahi de ben, Seni görüp kollamaya devam edeceğim. Ancak nefsim, Abdulmuttalib'in dini dışında bir başka anlayışı kabullenmek istemiyor, diyecek ve yeğeninin getirdiklerini kabullenmese bile O'na sahip çıkacaktı. Onun bu tavrı, ateş sevdalısı Ebû Leheb'i daha çok çileden çıkaracak ve:

- İşte bu, vallahi daha da kötü! Başkaları O'nun hakkından gelmeden sizler engelleyip O'na mâni olun, diyecekti. İş gittikçe inada biniyordu; o karşı çıktıkça Ebû Tâlib sahip çıkıyor ve yeğenine olan bağlılığı daha da perçinleniyordu. Son sözü yine o söyledi:

- Vallahi de biz, sağ kaldığımız sürece O'nu koruyacak ve başkalarından gelebilecek olumsuzluklara karşı da hep müdafaa edeceğiz!

Aralarında itibar gören birisinin, O'na sahip çıktığına laf söylenemezdi; ancak, Ebû Tâlib'in bu tavrı da hiç iyi değildi! Yeğenine sahip çıkma adına herkesi karşısına almıştı ve her şeye rağmen bu kararında da ısrar ediyordu. Onun bu tavrını gördüklerinde daha çok sinirlenen Kureyş'ten bir grup, çok geçmeden Ebû Tâlib'in kapısını çaldı:

- Ey Ebû Tâlib, diyorlardı. Her hallerinden rahatsızlık dökülüyordu. Daha adını söylerken bile, cümlelerinin sonunda telaffuz edecekleri kelimeleri okumak mümkündü:

- Şu senin kardeşinin oğlu var ya, işte O, bizim ilahlarımız konusunda hoşumuza gitmeyen şeyler söyleyip duruyor. Üstelik dini anlayışımızı ayıplıyor ve önderlerimizi sefihlikle suçlayıp atalarımızın da dalâlette olduğunu söylüyor. Şimdi sen, ya O'nun bu işten vazgeçmesini sağlarsın, ya da meseleyi kendi aramızda halledebilmek için O'nu bize bırakırsın!

Baba yâdigârı bir yetim, böylesine gözü dönmüş aç kurtlara teslim edilir miydi hiç? Alttan alarak önce ortamı yumuşatmaya çalıştı Ebû Tâlib... Ardından da, gönüllerini hoş tutmaya çalışacak ve öfkelerini teskin edip geri gönderecekti.

Ancak bu, Kureyş rahatsız oldu diye peşi bırakılacak bir iş değildi; Allah'ın emri vardı ve mutlaka bu emir yerine getirilmeliydi. Her geçen gün, imanla küfrün arası daha da açılıyor ve saflar daha bir belirginleşiyordu. Aradan birkaç gün daha geçince Habîb-i Kibriyâ'da yeniden vahyin ağırlığı kendini göstermeye başladı. Yeniden Cibril-i Emîn gelmişti ve bu emri yerine getirmesini söylüyordu. Çok geçmeden yeni

bir ziyafet daha yapılmıştı. Zengin sofralarla midelere seslenildikten sonra Allah Resûlü çıktı ve bu sefer de gönüllere hitap etmeye başladı. Şöyle diyordu:

- Şüphesiz ki gerçek bir rehber, kendi halkına karşı yalan söylemez. Allah'a yemin olsun ki, -farz-ı muhal- şayet ben, bütün insanlara yalan söylesem bile size karşı bunu asla yapmam; bütün insanları aldatsam bile sizi asla aldatmam. Vallahi de, O Allah ki, kendisinden başka ilah yoktur; şüphesiz ki ben, hususi olarak sizin, genel mânâda da bütün insanların peygamberiyim. Allah'a yemin olsun ki, tatlı uykuya daldığınız gibi ölecek ve uykudan uyandığınız gibi de yeniden diriltilecek ve bugün yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz; iyilikleriniz neticesinde ihsana nail olurken, kötülüklerinizin sonucu olarak da hoşlanmayacağınız manzaralarla karşılaşacaksınız. Ne yazık ki bu sonuç da, ya ebedi cennet veya ebedi cehennem olacak! Vallahi de ey Abdulmuttalib oğulları! Benim size getirdiklerimden daha hayırlı ve faziletisini kendi kavmine getiren bir başka genç bilmiyor ve tanımıyorum; ben size, dünya ve ahireti beraber takdim ediyorum.

Bu kadar gayret gösterilmiş, ama yine de herhangi bir sonuç elde edilememişti. Ancak, sonucun istenilen seviyede olup olmaması, atılacak adımları belirlemede bir esas değildi; Allah istediği için bir işe teşebbüs edilir ve adımlar bunun için atılırdı. Onun için, bu ve benzeri yemeklerin ardı arkası kesilmeyecek; midelerle açılmaya çalışılan kapıdan Allah davası adına girilmeye çalışılacaktı. Artık, Hz. Hatice validemiz sürekli yemekler tertip ediyor, Hz. Ali ve Hz. Zeyd de bu yemeğe insanları davet edip onların hizmetlerine koşturuyordu. Öyle ki, bir zamanların dudak uçurtan servetine sahip Hz. Hatice'nin mal varlığı, bu ve benzeri ziyafetlerle eriyecekti.

Yine böyle bir yemeğin ardından, olanca mülâyemetle ve alttan alarak kendilerine hitap eden Resûl-ü Kibriyâ'ya, öz amcası Ebû Leheb karşı çıkacak ve Abdulmuttalib ailesine dönerek şunları söyleyecekti:

- Ey Abdulmuttalib oğulları! Allah'a yemin olsun ki bu, çok kötü bir durum! Başkaları O'nun hakkından gelmeden sizler bir çözüm bulmalısınız. İşlerinizi şayet buna bırakırsanız, zelil ve rüsva olursunuz. O'nu koruyup müdafaa etmeye kalkarsanız, bu sefer de başınız beladan asla kurtulmaz.

Yeğenin teklifleri karşısında, diğer insanları korkutarak O'ndan uzaklaştırmanın bir yolu bu onun için ve ne yazık ki bunda etkili de oluyordu. Yalnız, aralarında insaf sahibi olanlar da yok değildi; Efendimiz'in halası ve Ebû Leheb'in de kız kardeşi Safiyye Binti Abdulmuttalib ayağa kalkacak ve Ebû Leheb'e şu cevabı verecekti:

- Kardeşinin oğlunun başına gelecek herhangi bir kötülük, hiç senin hoşuna gider mi? Allah'a yemin olsun ki, uzun zamandır âlimler, Abdulmuttalib soyundan bir Nebi'nin çıkacağını söyleyip duruyorlardı; işte bu odur!

Daha Safiyye validemiz sözünü bitirmemişti ki, Ebû Leheb tekrar sözü aldı:

- Hayır, hayır! Bu, kuru bir beklentiden başka bir şey değil! Kadınların sözünü dinlemek zaten hep utanç getirir. Hem sonra, Kureyş ve Araplar birleşip de karşımıza

çıktıklarında onlara karşı hangi kuvvetle cevap veririz? Vallahi de o zaman biz, olgun başaklar gibi toplanır, onlar karşısında tükünüp gideriz, dedi.

Yine oyun bozulmuş ve yine bu oyunu bozmadaki baş aktör Ebû Leheb olmuştu. Ayrılıp giderlerken, kendi yeğenine karşı bu kadar sert çıkmasını bir türlü hazmedemeyen Ebû Tâlib'in yine o bildik sesi duyuldu:

- Allah'a yemin olsun ki, hayatta olduğumuz sürece O'nu mutlaka koruyacak ve gelebilecek zararlara karşı müdafaa edeceğiz.

Artık Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) için her yeni bir araya gelme yeni bir umut, her yeni davet de kalpleri yumuşatma adına yeni bir hedefti. Yine böyle bir davetin ardından onlara şöyle seslenecekti:

- Ey Abdulmuttalib oğulları! Şüphesiz ki Allah beni, genel olarak bütün insanlara, özelde de size peygamber olarak gönderdi ve bana, "Önce yakın akrabalarını uyar." diye emretti. Ben de sizi, söylemesi dile kolay; ama mizanda çok ağır basacak iki kelimeye davet ediyorum; gelin, Allah'tan başka ilah olmadığına ve benim de O'nun Resûlü olduğuma şahadet edin.

Bütün bunlar, en yakınındaki insanların da elinden tutarak onları cehennem azabından korumanın gayretleriydi. Kendisine karşı cephe alsalar ve her fırsatta karşı çıksalar da O, bir ümit deyip yine kapılarını çalıyor ve her fırsatı değerlendirerek kalplerinin yumuşayacağı zamanları kollamaya çalışıyordu. Çünkü O, tebliğ aşkını zirvede yaşıyordu; günlerce bir şey yemeyip ağzına bir damla su almasa problem etmezdi; ama Allah'ın adını bir muhtaç gönüle daha ulaştırmada en küçük bir kusuru, kendisi için çok büyük bir kabahat sayardı. İman etmiyorlar diye üzüntüden kendini kahredecek noktaya gelmişti. O'nun bu hâlini farklı yerlerde dile getiren Kur'ân, her defasında kapılarını çaldığı halde icabet etmeyen ve bununla da kalmayıp karşı çıkan insanlar için nasıl bir üzüntü duyduğunu anlatacak, kendisinden sonrakiler için de alınması gereken bir model olarak sonrakilere takdirle sunacaktı.